

Duun Industrier as (opprinnelig Duun-Smia a/s) ligger sentralt til like ved E-6 i Åsen, 25 kilometer fra Stjørdal og Trondheim Lufthavn, Værnes. Bedriften ble etablert i 1956 av ekteparet Lilly og Even Duun og kunne altså feire sitt 50-årsjubileum i 2006.

Det har vært 50 interessante år med en eventyrlig samfunnsutvikling, som også bedriften har vært en del av.

Starten i det tidligere Folkets Hus i Brandedalen var etter dagens størrelse beskjeden, og firmaet var personlig eid.

Aktiviteten de første åra var fokusert på satsing på utvikling av produkter for landbruket, som potetsetter, potetoptaker, fortroller og noe reparasjonsarbeid. Det gamle forsamlingshuset ble påbygget og restaurert til etter datidens standard et bra verkstedbygg.

Grøfting og førerhus.

Etter tidligere forsøk med grøfteutstyr ble en stor grøftemaskin konstruert og bygget opp av kondemnert krigsmateriell kjøpt fra ulike skraphandlere i Trondheim. Materialene var av høy kvalitet og maskina fungerte i grøftefeltene rundt i Trøndelag. Ørlandet, Snaustrinda og Innherred kan nevnes. Inntekt på grøfting i 1956 lå på kr 75.000. Grøftinga ga inntekt til videre forsøk spesielt innen landbrukssektoren.

Første førerhus for traktorer ble bygget i 61. I 1962 ble det laget og solgt en lettere fronthytte. Dette ga verdifull erfaring før påbudet om førervern på nye traktorer kom i 1964. Bedriften kunne da levere førervern til Volvo og Mc Cormick traktorer godkjent etter slagprøver på Landbruksteknisk Institutt på Ås. Slagprøvene for godkjenning kunne være en hard påkjenning både for traktor og konstruktør. Førervern for traktor var nå hovedbeskjeftigelsen sammen med kontinuerlig utvikling av utstyr for rasjonell produksjon. Nevnes kan en selvutviklet bøyeinnretning for rør, helautomatisk lakkeringsanlegg og en egenprodusert hydraulisk presse på 250 tonn som fortsatt er i drift

Etterlengtet nybygg.

Årsomsetningen passerer i 1967 1,5mill.kr. og arbeidsstokken økte til 16 personer. Mangel på vaskerom, spiserom samt minimalt kontor på 3x3m gjorde det tvingende nødvendig med større plass. Flytting ut av kommunen ble vurdert. Åsen var blitt en utkant i storkommunen Levanger. Kommunerepresentanter foreslo tomt på industriområdet ved jernbanen i Åsen sentrum. Grunneier Signe Augdal var villig til salg av 12 dekar. Et større areal for båndleggelse av seinere utbygging hørte også med i handelen. Kommunens bidrag var 25.000,- for vei og kloakk fram til tomtegrensa. Hjelp og støtte krediteres også daværende Statens Teknologiske Institutt, Distriktenes Utbyggingsfond og personlig besøk av arbeidsdirektør Reidar Danielsen høsten 67. Grunnarbeid ble satt i gang våren 1968. Produksjonen i Brannaldalen løp parallelt. I 1969 var det full drift i det moderne nyanlegget. Her var stort spiserom, vaskerom med dusjer og moderne kontorer. 23 ansatte møtte nå den store etterspørselen etter traktorvern som ble bygget ut til komplett innkledd førerhus. Resultatet av stor kapasitet og rasjonell produksjon var god inntjening.

| Flere ben å stå på.

1973/74 ble varetilhengere utviklet og satt i produksjon. Dette for å utnytte kapasitet og gi bedriften flere ben å stå på. Tilhengerne (Duunhengeren for personbiler) var i mange år en stor artikkel. Produksjonen ble avsluttet i 1989. Kompetansen på førerhus ble benyttet videre til produksjon av førerhus for gaffeltrucker, kraner og spesialhus som bl.a. til NSB's Robeltraller. Produksjonen økte i volum og ble mer plasskrevende. Andre byggetrinn ble fullført og tatt i bruk våren 1979. Bygningsmassen økte da med 70%.

Ny teknologi.

Satsingsområde for bedriften har i alle år vært førerhus og utstyr for landbruket. For å møte den tekniske utviklingen og sikre rasjonell produksjon ble det allerede i 1974 anskaffet den første NC-styrte dreiebenk. Dette tekniske vidunder hadde mange barnesykdommer, og det medførte noe skepsis til investering i CNC-utstyr .

I perioden 70/80 ble det også utviklet og solgt en del andre produkter. SMC produkter var lisensproduksjon av tilbehør til gaffeltrucker bl.a. papirrullklemmer og sideskiftere. Gaffeltruck ble benyttet til å drive containervognen Contrail, men produksjonen av denne ble for plasskrevende. På slutten av 70-tallet var traktorfabrikkene i ferd med selv å bygge sine førerhytter. Siste versjon av førerhus var den såkalte Duun Cabin for John Dere, International og Zetor. Produsert fra 76-82. Traktorhytter utgjorde i 81 31% av omsetningen og truckhytter 25%.

Gjødselhåndtering

Håndtering av husdyrgjødsel var et aktuelt tema i 80-årene. Allerede i 1983 var en prototype av gjødselport til utprøving. Denne ble lansert på markedet i 1984, sammen med planeringsskjær for traktorer. Gjødselpumper for landbruket ble et nytt og krevende område. Det ble etablert kontakt med NTH/SINTEF allerede i 1984 for å utvikle gjødselpumpe for porter. Denne ble utviklet og solgt i et stort antall fra 1986 – 90. Langaksla pumper ble introdusert i 1991, og den ble markedsleder og en suksess i løpet av tre år. Kontakt med dumper-produzenten Moxy var etablert i 1985. Duun – Smia ble eneleverandør av førerhus til denne fabrikk.

Gjev sveisepris

Det har vært et prinsipp å alltid pløye storparten av bedriftens overskudd tilbake for å sikre mot magre år og egenkapital til å forsvare omfattende investeringer i ny teknologi. Bedriften ble tildelt den såkalte "Sveiseprisen" i 1989 for sin vilje og evne til å ta i bruk moderne teknologi i produksjonen. Denne prisen var kun tildelt sju bedrifter i Norge siden stiftelsen i 1984.

Rasjonell produksjon

Den tekniske kompetansen på platebearbeiding ga grunnlag for å starte produksjon av sikkerhetsskap i 1992. Dette er nå blitt et større produkt og et satsningsområde framover. En betingelse for å kunne delta på et slik marked med sterk internasjonal konkurranse er maksimal bruk av rasjonelle produksjonsmetoder og funksjonsriktig design.

Utfordringer og muligheter i det siste tiåret

I begynnelsen av denne perioden var bedriften fokusert på aktiviteter tilknyttet førerhus i form av leveranser til Moxy og til gaffeltrucker. For å henge med i utviklingen på dette området, ble store ressurser benyttet til produktutvikling i form av tilpasning til stadig nye modeller. For Moxy ble det gjennomført et større prosjekt med ny design av både dumper og førerhus i samarbeid med industridesigner Espen Torup. Ressurser ble også i ettertid benyttet til å automatisere hytteproduksjonen. Innenfor de øvrige produktområdene ble det brukt ressurser på fornyelse av produktspekteret for å sikre en ledende markedsposisjon innenfor gjødselpumper og traktorskjær.

Drastisk omstilling

Moxy fikk økonomiske problemer fordelt over to perioder omkring årtusenskiftet. Dette medførte omsetningssvikt og behov for store omstillinger hos Duun Industrier as. Dette kom i tillegg til økonomiske underskudd i både 2000 og 2003. Midlene som var pløyd tilbake til bedriften i form av stor egenkapital, var da avgjørende for videre drift. For å komme fort tilbake på banen ble en rekke nye produkter utviklet og nye markeder bearbeidet.

Snøfres i form av V-fres var et nytt produkt i 2002, og her er nå et komplett program i form av V-fres og tottrinnsfresere utviklet og godt etablert i det norske markedet. Videre er det også oppnådd avtale med eksport til Sverige.

Vedmaskiner var et prosjekt man startet i 2003, med salg i Norge fra 2005. I jubileumsåret har man her oppnådd en betydelig eksport til Tyskland og Danmark. Dette området anses som et vekstområde med stort potensial.

Som et ledd i strategien med å bli en dekkende leverandør av snøutstyr ble sandstrøere i 2005 solgt i et større antall til Sverige og delvis i Norge. Pr. dato anser man også dette som et vekstområde.

Ny produksjonsteknologi

For ytterligere å forsterke konkurranseevnen gjennomføres robotisert sveising av samtlige produkter og en omfattende investering i lakkanlegget for å redusere manuelt lakeringsarbeid til et minimum.

Disse investeringen bidrar også til et betydelig bedre arbeidsmiljø

Grunnleggerne av Duun – Smia i Åsen

Lilly og Even Duun var opprinnelig fra henholdsvis Stadsbygd og Jøa. Lilly var fast meierist ved Hegra meieri og Even i god jobb hos Bergs Maskin i Trondheim. Oppstart av eget firma fant sted i Åsen for vel 50 år siden.

Begge hadde trygge lønngivende stillinger. Men de ville starte noe på egen hånd. Og resultatet av ideene, som med flid og arbeid ble satt ut i livet, ser vi i dag. Solide etterspurte produkter godt innarbeidet i markedet. En faglig dyktig arbeidsstokk og en ledelse, for øvrig fra familien, som fører tradisjonene videre.

Lilly Duun døde i 2000.

En oppfinners hverdag.

"Det faller i en konstruktørs lodd å kritisk betrakte svakheter ved en innretning eller system", sier grunnlegger Even Duun. "Er mer støysvake tog og effektive bomsystem på overgangene mulig?", spør han og kaster et kjapt blikk på Nordlandsbanen fra eneboligen i Fossingtrøa. Slik ser en oppfinner muligheter for forbedringer hele tida, og fra oppfinnerens lyse hode kom ideene på løpende bånd.

Noe annet var det å jobbe med rammebetingelser og salg og markedsføring av produktene. "En konstruktør er ikke alltid bevisst på penger og økonomi", medgir Even. Og her var det Lillys kvaliteter som kom inn. Lilly holdt orden på regnskap med tilliggende lover og forordninger. Hva var det investeringsavgift på? Et stålbor svares det investeringsavgift på, men ikke på en slipeskive. "Skilnaden er hårfin", sier Even, "men Lilly visste hvor grensene gikk."

Utrolig utvikling.

"Utviklingen i samfunnet, og smia i takt med det, har rett og slett vært nærmest usannsynlig", sier grunnleggeren. I Åsen, Skogn og Levanger var det totalt 3 sveiseapparat på 50-tallet. I Duun – Smia i Brannndalen ble det sveiset med et av dem. Strømtilførselen satte grenser. Det var forbud mot større elektroder enn 3,25mm.